

Beach for life

24 กรกฎาคม 2015 ·

พลเมืองสงขลาต้องเฝ้าจับตา โครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ รับผิดชอบ โดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา

สืบเนื่องจากการดำเนินการโครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ เขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ดำเนินงานโดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสงขลา ซึ่งจากการติดตามโครงการดังกล่าว พบว่า มีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

๑) กระบวนการไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติไว้ว่าโครงการใดๆที่จะเกิดขึ้นในชุมชนที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ๓ ประการ (ต้องผ่านเงื่อนไขทั้ง ๓ ประการก่อนเริ่มดำเนินโครงการ) คือ

๑.๑) จะต้องมีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนว่า โครงการดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตประชาชน หรือหากมีผลกระทบ จะมีวิธีการลดและป้องกันผลกระทบดังกล่าวอย่างไร

๑.๒) ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน

๑.๓) ต้องให้องค์กรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และตัวแทนนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นประกอบว่า โครงการดังกล่าวจะไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น เยาวชนจึงมีความเห็นว่าโครงการดังกล่าวไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมายก่อนที่จะเริ่มดำเนินโครงการ คือ

- โครงการดังกล่าวมิได้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- โครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ เขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา นั้น ยังไม่ได้มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ หรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อนการดำเนินโครงการ

๒) ความผิดปกติของการดำเนินการ

การติดประกาศประชาสัมพันธ์โครงการ มิได้ติดประกาศรายละเอียดการดำเนินงานทั้งหมด ซึ่งในป้ายที่ติดประกาศโครงการมี ๒ ป้าย ซึ่งทั้ง ๒ ป้ายนั้น มีเลขที่สัญญาเดียวกัน แต่บประมาณต่างกัน และรายละเอียดการดำเนินงานระบุเพียงแค่การเติมทราย แต่ไม่ระบุการวางแท่นคอนกรีตลงไปทะเล ซึ่งในสำเนาโครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ เขตเทศบาลนครสงขลา และสัญญาจ้าง(สัญญาเลขที่ ทสจ.สข. ๕๑๑/๒๕๕๘ และสัญญาเลขที่ ทสจ.สข. ๕๑๒/๒๕๕๘) ที่แนบมานั้น มีการขุดลอกทราย และการวางโครงสร้างกำแพงกันคลื่น จำนวน ๒๘๘ ท่อน

๓) วิธีการดำเนินงานที่ไม่เหมาะสมต่อพื้นที่ชายหาดชลาทัศน์

โครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ เขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา นั้นมีวิธีการดำเนินงาน ๒ ลักษณะ ได้แก่ ๑) การขุดลอกทราย ๒) การหล่อและวางกำแพงกันคลื่น จำนวน ๒๘๘ ท่อน ซึ่งทางสภาพลเมืองเยาวชนสงขลา มีข้อสังเกตในวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑) วิธีการขุดลอกทราย

- กรณีการเติมทรายในครั้งนี้ มีวิธีการเติมทรายในฝั่งด้านเหนือจากหาดทรายรูปตัวที ซึ่งมีลักษณะพื้นที่การเติมทรายคล้ายกับโครงการเติมทรายชายหาดสมิหลา โดยเทศบาลนครสงขลาและกรมเจ้า

ทำ(ปี ๒๕๕๖) ที่ผ่านมา จากรายงานฉบับสมบูรณ์ “โครงการศึกษาและตรวจสอบการเติมทรายชายหาดสมิหลา” พบว่า การถมทรายตั้งแต่บริเวณหัวหาดเก่าแสง ถัดจากรอดักทรายตัวสุดท้ายเป็นระยะทางประมาณ ๔๕๐ เมตรเรื่อยมาทางด้านเหนือตามแนวชายฝั่ง โดยไม่ได้มีการนำโครงสร้างป้องกันชายฝั่งเดิมออก ด้วยอิทธิพลจากรอดักทรายรูปตัวทีที่เป็นโครงสร้างที่วางอยู่เดิม ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมากในพื้นที่หาดฝั่งด้านเหนือขึ้นไป ทำให้เกิดกัดเซาะชายฝั่งหลังการเติมทรายครั้งนั้น เป็นระยะทาง ๑๒๕ เมตร ทำให้พบว่าหลังจากที่มีการเติมทราย ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๖ เริ่มปรากฏโครงสร้างหินป้องกันชายฝั่งที่วางอยู่เดิมให้เห็น ซึ่งเมื่อคลื่นวิ่งเข้ามากระทบกับรอดักทราย ทิศทางของกระแสน้ำจะเปลี่ยนไป ทำให้การเคลื่อนตัวของตะกอนทรายนั้นผิดไปจากปกติเดิม ทำให้ชายฝั่งด้านเหนือรอดักทรายเกิดการกัดเซาะชายฝั่งจนปรากฏโครงสร้างเดิมให้เห็น (อ้างในรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาและตรวจสอบการเติมทรายชายหาดสมิหลา)

ดังนั้นการเติมทรายครั้งนี้ อาจจะทำให้ผลคล้ายกับการเติมทรายโดยเทศบาลนครสงขลาและกรมเจ้าท่า เนื่องจากเป็นการเติมทรายซึ่งมีวิธีการเติมในเฉพาะริมชายฝั่ง ไม่ได้ออกนอกชายฝั่ง ทำให้รอดักทรายที่มีอยู่เดิมยังคงมีอิทธิพลต่อพื้นที่ของการเติมทราย

- ด้วยการดำเนินการเติมทรายครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินงานคล้ายกับการเติมทรายชายหาดสมิหลา ปี ๒๕๕๖ ในรายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาและตรวจสอบการเติมทรายชายหาดสมิหลา ระบุว่า ส่วนสำคัญที่สุดสำหรับมาตรการเติมทราย คือ วัสดุที่นำมาใช้ จำเป็นที่จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะของชายหาดและถูกต้องตามหลักวิชาการ กล่าวคือ ควรมีขนาดละเอียดของเม็ดทรายใกล้เคียงกับธรรมชาติของเม็ดทรายที่มีอยู่บนหาดเดิม แต่จากการลงพื้นที่ภาคสนามทำให้เห็นการขุดลอกทราย ด้วยวิธีการใช้เรือดูดทรายทำการดูดทรายบริเวณสันดอนทราย แล้วพ่นมาบนหาด ซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการเดียวกับการเติมทรายชายหาดสมิหลา โดยเทศบาลนครสงขลาและกรมเจ้าท่า เมื่อปี ๒๕๕๖ จากรายงานการศึกษาและตรวจสอบการเติมทรายชายหาดสมิหลา พบว่า การเติมทรายโดยวิธีการดูดทรายจากสันดอนทรายนั้น เม็ดทรายที่ดูดขึ้นมาจะมีขนาดเม็ดทรายต่ำกว่าขนาดเม็ดทรายเดิมที่มีอยู่ริมหาดสมิหลา และจะมีลักษณะเป็นทรายปนโคลน สีเทา-สีดำ หรือที่เรียกว่าทรายขี้เป็ด เมื่อทรายแห้งจะมีน้ำหนักเบามาก ง่ายต่อการพัดพาของลม คลื่น และการชะล้างโดยน้ำฝน ลักษณะทรายที่พบเจอ ณ ขณะที่ยลภาคสนามจึงสรุปได้ว่า ทรายที่ดูดขึ้นมาด้วยวิธีการดังกล่าวนี้มีลักษณะไม่เหมาะสมกับหาดสมิหลา และไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการเติมทรายแต่อย่างใด

๓.๒) วิธีการวางแท่นคอนกรีต

- จากการลงพื้นที่ภาคสนามและหลักฐานทางวิชาการ แสดงให้เห็นว่าการสร้างโครงสร้างแข็งริมหาดสมิหลา อาทิ เขื่อนกันคลื่น เขื่อนกันทราย กำแพงกระสอบทราย กำแพงหินทิ้ง ฯลฯ ล้วนเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดการพังทลายของชายหาดและเป็นตัวเร่งการกัดเซาะชายฝั่งให้ทวีความรุนแรงมากขึ้น ข้อมูลทิศทางการเคลื่อนที่ของตะกอนทรายสุทธิริมหาดตั้งแต่อำเภอเทพา ถึง แหลมตะลุมพุก พบว่าการเคลื่อนที่ของตะกอนทรายสุทธินั้น เคลื่อนตัวจากทิศใต้ไปยังทิศเหนือ การเพิ่มขึ้นของหาดบริเวณแหลมสนอ่อนเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้เห็นแล้วว่า ทรายเคลื่อนที่จากทิศใต้ไปยังทิศเหนือ และหากมีโครงสร้างแข็งที่มีลักษณะตั้งฉากกับชายหาด ก็จะมีผลทำให้เกิดการสะสมตัวของตะกอนทรายในทางทิศใต้ และเขื่อนกันคลื่นก็จะมีผลกระทบทำให้ชายหาดฝั่งด้านเหนือเกิดการกัดเซาะชายฝั่ง เนื่องจากขาดตะกอนทรายไปหล่อเลี้ยงหาด และเขื่อนเหล่านี้นั้นจะทำให้พฤติกรรมของคลื่นเกิดการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งกรณีตัวอย่างนี้ ทำให้เห็นว่าหากมีโครงสร้างแข็งวางอยู่ริมหาดในลักษณะตั้งฉากกับหาดชายจะมีผลต่อลักษณะกายภาพของหาด ซึ่งโครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา-ชลาทัศน์ มีวิธีการวางแท่นคอนกรีตต่อกันเป็นกำแพงยื่นลงไปในทะเล ลักษณะตั้งฉากกับชายหาด ซึ่งการวางโครงสร้างแบบดังกล่าว ก็ทำให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งในทางทิศเหนือของโครงสร้างและเกิดการทับถมของตะกอนทรายในฝั่งด้านใต้

ดังนั้น การวางกำแพงคอนกรีตริมหาดสมิหลานั้น จะเป็นตัวเร่งทำให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และเป็นตัวกีดขวางสมดุลการเคลื่อนที่ของตะกอนทรายริมหาดสมิหลา

๓.๓) เมื่อต้นปีที่ผ่านมากรมเจ้าท่า ได้ทำการศึกษาและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม(EIA) แล้วว่า

ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดต่อการฟื้นฟูหาดสมิหลา คือ การรื้อถอนโครงสร้างแข็งที่มีอยู่เดิม แล้วทำการเติมทรายชายฝั่ง โดยวิธีการเติมทรายนั้นให้ใช้ทรายจากแหลมสนอ่อน ทำให้เกิดเป็นข้อสังเกตว่า เหตุใดโครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ เขตเทศบาลนครสงขลา ซึ่งดำเนินงานโดยทางจังหวัด ถึงไม่มีการบูรณาการแผนงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างกรมเจ้าท่า และนางงานศึกษาวิจัยที่ผ่านมา มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริงแก่หาดสมิหลาและคนสงขลา

ข้อเสนอแนะ

จากข้อสังเกตในประเด็นดังกล่าวมาข้างต้นนี้ จึงขอเรียกร้องให้ระงับ และตรวจสอบโครงการป้องกันการกัดเซาะชายหาดสมิหลา – ชลาทัศน์ เขตเทศบาลนครสงขลา และหากยังมีการดำเนินโครงการให้เป็นวิธีการตามรายงานการศึกษาของโครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและออกแบบโครงสร้างป้องกันชายฝั่ง บริเวณหาดสมิหลา ถนนชลาทัศน์ โดยกรมเจ้าท่า ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๕๘ คือ วิธีการรื้อถอนโครงสร้างแข็งริมหาด และเติมทรายชายฝั่ง ทั้งนี้เพื่อคงรักษาหาดสมิหลาซึ่งเป็นพื้นที่แห่งความสุขของคนสงขลาและเป็นมรดกทางธรรมชาติของลูกหลานชาวสงขลาต่อไป

สภาพพลเมืองเยาวชนสงขลา

๒๔ ก.ค. ๒๕๕๘

ถูกใจ   ความคิดเห็น   แชร์